

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemadel

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 seoses kliirimiskohustuse, kliirimiskohustuse peatamise, aruandluse nõuete, keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsiväliste tuletislepingute riskimaandamismeetmete, kauplemisteabehoidlate registreerimise ja järelevalve ning kauplemisteabehoidlate nõuetega“

(COM(2017) 208 final – 2017/090 (COD))

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määruse (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), ja muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 seoses kesksetele vastaspooltele tegevusloa andmise korra ja sellega seotud asutustega ning kolmandate riikide kesksete vastaspoolte tunnustamise nõuetega“

(COM(2017) 331 final – 2017/0136 (COD))

(2017/C 434/10)

Raportöör: **Petru Sorin DANDEA**

Konsulterimistaotlus	Euroopa Parlament, COM(2017) 208 final – 31.5.2017; COM(2017) 331 final – 11.9.2017 Euroopa Liidu Nõukogu, COM(2017) 208 final – 6.6.2017; COM(2017) 331 final – 22.8.2017
Õiguslik alus	Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 114 ja 304
Vastutav seksioon	majandus- ja rahaliidu, majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse seksioon
Vastuvõtmine seksioonis	7.9.2017
Vastuvõtmine täiskogus	20.9.2017
Täiskogu istungjärk nr	528
Hääletuse tulemus	145/0/2
(poolt/vastu/erapooletuid)	

1. Järeldused ja soovitused

1.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tervitab praegust algatust, mis hõlmab kahte määruse ettepanekut, ning ergutab komisjoni kiirendama Euroopa turu infrastruktuuri määruse täielikku rakendamist.

1.2 Komiteel on väga hea meel selle üle, et komisjoni praeguse ettepanekuga rakendatakse õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi ettepanekud ning et ettepanek on esitatud pärast ulatuslikku avalikku konsulteerimist. See on taganud kõigi sidusrühmadega konsulteerimise ning selle tulemusel on koostatud ettepanek lihtsustada ja tõhustada eeskirju ning vähendada nõuete täitmise seotud kulusid, seadmata samas ohtu finantsstabiilsust.

1.3 Komitee peab oluliseks, et komisjoni esitatud meetmed on kooskõlas kapitaliturgude liidu tegevuskavaga ning eeskätt selle väärtpaberistamist käsitlevate sätetega.

1.4 Komitee peab komisjoni algatust õigustatuks ning tervitab asjaolu, et Euroopa turu infrastruktuuri määrus säilitab oma alge eesmärgi, arvestades, et börsiväliste tuletisinstrumentide ülemaailmne tinglik väärtus ületab 544 triljonit eurot.

1.5 Komitee soovib standardida tuletistehingute liigid ja vahendid, sest see aitaks märkimisväärselt parandada andmete kvaliteeti.

1.6 Komitee nõustub komisjoni ettepanekuga kehtestada kliirimiskünnis väikestele finantssektori vastaspooltele, kuna neil on raskusi kliiringule juurdepääsu saamisega.

1.7 Komitee toetab komisjoni ettepanekut pikendada ajaliselt pensionifondide kliirimiskohustuse erandit, kuna seni ei ole leitud lahendust, mis võimaldaks neile vajalikku likviidsust, ilma et see mõjutaks fondi liikmete huve.

1.8 Komitee tervitab komisjoni ettepanekut luua Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve raames uus järelevalvemehhanism. Komitee soovib komisjonil eraldada vajalikud rahalised vahendid Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve uue osakonna töötajate koolitamiseks, võttes arvesse osakonna järelevalvetegevuse keerukust.

2. Euroopa Komisjoni ettepanek

2.1 Mais ja juunis esitas komisjon kaks määruse ettepanekut⁽¹⁾, millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 seoses kliirimiskohustuse, kliirimiskohustuse peatamise, aruandluse nõuete, keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsiväliste tuletislepingute riskimaandamisemeetmete, kauplemisteabehoidlate registreerimise ja järelevalve ning kauplemisteabehoidlate nõuetega (Euroopa turu infrastruktuuri määrus).

2.2 Mõlemale ettepanekule olid lisatud komisjoni talituste töödokumendid ja mõjuhindamised.

2.3 Esimeses määruse ettepanekus esitab komisjon lihtsamad ja tõhusamad eeskirjad tuletisinstrumentide reguleerimiseks. Komisjon soovib lahendada börsiväliste tuletisinstrumentide kliirimisega seotud olulised ja tekkivad väljakutsed. Ettepanekus käsitletakse nelja elementi: aruandluse nõuded, finantssektorivälised vastaspooled, finantssektori vastaspooled ja pensionifondid.

2.4 Teises määruse ettepanekus teeb komisjon ettepaneku kesksete vastaspoolte karmimaks järelevalveks tuletisinstrumentide turul. Ettepaneku eesmärk on veelgi suurendada ELi finantsstabiilsust, luues Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve raames uue mehhanismi tuletisinstrumentide turu järelevalveks.

3. Üldised ja konkreetsete märkused

3.1 Euroopa turu infrastruktuuri määruse muutmine on osa komisjoni jõupingutustest tagada tuletisinstrumentide parem reguleerimine. Viimastel aastatel on delegeeritud õigusaktide, direktiivide ja määruste abil rakendatud mitmed määruse sätted. Komitee tervitab praegust algatust ning ergutab komisjoni kiirendama Euroopa turu infrastruktuuri määruse täielikku rakendamist.

3.2 Komiteel on väga hea meel selle üle, et komisjoni praeguse ettepanekuga rakendatakse õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi ettepanekud ning et ettepanek on esitatud pärast ulatuslikku avalikku konsulteerimist. See on taganud kõigi sidusrühmadega konsulteerimise ning selle tulemusel on koostatud ettepanek lihtsustada ja tõhustada eeskirju ning vähendada nõuete täitmisega seotud kulusid, seadmata samas ohtu finantsstabiilsust.

3.3 Komitee peab oluliseks, et komisjoni esitatud meetmed on kooskõlas kapitaliturgude liidu tegevuskavaga ning eeskätt selle väärtpaberistamist käsitlevate sätetega.

⁽¹⁾ COM(2017) 208 final – „Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 seoses kliirimiskohustuse, kliirimiskohustuse peatamise, aruandluse nõuete, keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsiväliste tuletislepingute riskimaandamisemeetmete, kauplemisteabehoidlate registreerimise ja järelevalve ning kauplemisteabehoidlate nõuetega“; COM(2017) 331 final – „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määruse (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), ja muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 seoses kesksetele vastaspooltele tegevusloa andmise korra ja sellega seotud asutustega ning kolmandate riikide kesksete vastaspoolte tunnustamise nõuetega“.

3.4 Komisjoni algatusega ei kahjustata Euroopa turu infrastruktuuri määruse esmast eesmärki valvata börsiväliste tuletisinstrumentide järele, et leevendada süsteemset riski ning samuti vähendada seda liiki (eelkõige spekulatiivset laadi) instrumendi mahtu. Komitee peab komisjoni algatust õigustatuks, arvestades, et börsiväliste tuletisinstrumentide ülemaailmne tinglik väärtus ületab 544 triljonit eurot.

3.5 Komisjoni kavandatud aruandlusnõuete muudatustega vähendatakse halduskoormust ja lihtsustatakse aruandlusmenetlust enamiku osapoolte jaoks. Komisjon leiab, et sellega paraneb ka esitatavate andmete kvaliteet. Komitee leiab, et tehingute liikide ja vahendite standardimine võiks märkimisväärselt parandada andmete kvaliteeti.

3.6 Komisjon teeb ettepaneku kehtestada kliirimiskünnis väikestele vastaspooltele. Kuna neil on raskusi kliiringule juurdepääsu saamisega, toetatakse komisjoni ettepanekuga neid väikeseid üksusi, mis võivad olla väikesed pangad või investeerimisfondid. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee nõustub komisjoni ettepanekuga.

3.7 Määruse ettepanekus soovib komisjon pikendada ajaliselt pensionifondide keskse kliirimiskohustuse erandit nende valduses olevate börsiväliste tuletisinstrumentide portfelliid puhul. Komitee toetab komisjoni ettepanekut, arvestades asjaolu, et pensionifondidel puudub likviidsus keskse kliirimise võimaldamiseks ning et neil on võtmeroll eakate inimeste sissetuleku tagamisel.

3.8 Teise määruse ettepanekuga kehtestatakse uued eeskirjad ja vastutusosalad seoses kesksete vastaspoolte järelevalvega nii ELi sees kui ka väljaspool ELi. Ettepanekuga kehtestatakse keskpankade ja järelevalveasutuste tõhustatud koostööraamistik. Komitee tervitab komisjoni ettepanekut.

3.9 Määruse ettepanekus nähakse ette uue järelevalvemehhanismi loomine Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve raames. Sellel on järelevalvevolitused nii ELi kui ka kolmandate riikide kesksete osapoolte suhtes. Komisjon soovib tõhustada kolmandate riikide kesksete osapoolte järelevalvet ning eeskätt nende osapoolte järelevalvet, kellel võib olla oluline roll ELi sisestes kliirimistoimingutes. Komitee soovib komisjonil eraldada vajalikud rahalised vahendid Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve uue osakonna töötajate koolitamiseks, võttes arvesse osakonna järelevalvetegevuse keerukust.

3.10 Komitee kordab oma ettepanekut⁽²⁾ edendada rahanduslase koolituse programme, arvestades börsiväliste tuletisinstrumentide põhjustatavaid probleeme seoses kodanike säästude ja ka süsteemse riskiga. Selliseid jaainvestoritele mõeldud programme võiks rahastada komisjon.

Brüssel, 20. september 2017

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Georges DASSIS

⁽²⁾ Vt finantsinstrumentide turge käsitleva komitee arvamuse punkt 4.7 (ELT C 143, 22.5.2012, lk 74).